

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 943/2025
07.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ђорђа Чедића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Бојана Чедића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 8К бр.6/22 од 28.05.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 92/25 од 05.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 07.10.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ђорђа Чедића, адвоката Бојана Чедића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 8К бр.6/22 од 28.05.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 92/25 од 05.03.2025. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 8К бр.6/22 од 28.05.2024. године, окривљени Ђорђе Чедић оглашен је кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од четири године, у коју се урачунава време проведено на задржавању и у притвору од 18.04.2021. године до 14.05.2021. године. Истом пресудом, окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета, како је то ближе наведено у изреци пресуде, а ослобођен је плаћања трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 92/25 од 05.03.2025. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Ђорђа Чедић и браниоца окривљеног, адвоката Владимира Петровића, као и жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и пресуда Вишег суда у Београду К 6/22 од 28.05.2024. године је у односу на окривљеног Ђорђа Чедића и окривљеног АА потврђена, док је према окривљеном ББ обустављен кривични поступак због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног Ђорђа Чедића, адвокат Бојан Чедић, поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9), члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3), члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, члана 42. Кривичног законика и повреде члана 32. став 1. Устава РС и члана 6. став 1. Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине у односу на окривљеног Ђорђа Чедића и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде укине „сам издвоји незаконите доказе из предмета Вишег суда у Београду К 6/22 и преиначи пресуде Вишег суда К бр.6/22 од 28.05.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 92/25 од 05.03.2025. године и реши кривични предмет тако да ослободи окривљеног Ђорђа Чедића одговорности за кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика због недостатка доказа...“, или да делимично преиначи побијане пресуде у погледу висине изречене затворске казне одређене окривљеном Ђорђу Чедићу тако да исту ублажи.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и на седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се побијане пресуде заснивају на незаконитом доказу. Као незаконит доказ бранилац означава исказ саокривљеног ВВ, који је испитан у поступку пред Вишим јавним тужилаштвом у Београду, а да није саслушан у поступку пред Вишим судом у Београду у промењеној процесној улози - у својству сведока, при чему приликом испитивања код Вишег јавног тужиоца, супротно члану 300. став 1. ЗКП, окривљени Ђорђе Чедић и његов бранилац нису присуствовали саслушању овог лица, а који исказ, мада и није изведен на главном претресу, супротно одредби члана 419. став 1. ЗКП, узет је од стране судова као веродостојан.

Овакви наводи од стране Врховног суда оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 300. ЗКП у ставу 1. прописано је да је јавни тужилац дужан да браниоцу осумњиченог упутити позив да присуствује саслушању осумњиченог, односно да осумњиченом и његовом браниоцу упутити позив, а оштећеног обавести о времену и месту испитивања сведока или вештака, те сходно томе, овом одредбом члана 300. ЗКП није прописана обавеза позивања саокривљеног да присуствује испитивању. Осим тога, из списка предмета произлази да је супротно наводима изнетим у захтеву за заштиту законитости, на главном претресу без сагласности странака прочитан исказ оптуженог ВВ у односу на кога је поступак раздвојен, те је сходно одредби члана 406. став 1. тачка 5. ЗКП, суд правилно упознао се са садржином записника о исказу овог саоптуженог, па су супротни наводи браниоца окривљеног, да је на овај начин учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, оцењени као неосновани.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП, и то на тај начин јер је првостепени суд у осуђујућој пресуди изменио чињенични опис радњи извршења кривичног дела окривљеног у односу на радње описане у оптужном акту те проширио одговорност и за радње за које Тужилаштво оптужницом није оптужио Чедића, већ је све радње које су биле описане у оптужници Вишег јавног тужилаштва акумулирао и приписао их окривљеном Чедићу да их је он предузео иако то Тужилаштво никада није тврдило те је проширио његову одговорност након што је окривљени ББ, преминуо, у односу на окривљеног АА донета ослобађајућа пресуда, а у односу на окривљеног ВВ раздвојен је поступак, те су све радње за које су се оптужним актом сви ови окривљени теретили да су их предузимали, у осуђујућој пресуди наведене да их је предузео окривљени Ђорђе Чедић, на који начин је учињена означена повреда закона.

Овакви наводи од стране Врховног суда оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе, садржано у поднесеној и на главном претресу измењеној и проширеној оптужници.

Дакле, између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела. Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту додавањем веће криминалне воље окривљеном, којом се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Из списка предмета произлази да у диспозитиву оптужног акта је наведено шта је сваки од окривљених предузимао од радњи приликом извршења предметног кривичног дела, док је у изреци првостепене пресуде наведено да је све те радње предузео заправо окривљени Ђорђе Чедић, при чему на тај начин суд није прекорачио оптужбу по налажењу Врховног суда, односно није повредио ни субјективни ни објективни идентитет оптужбе и пресуде, с обзиром да је суд само чињенично стање уподобио изведеним доказима, те су супротни наводи браниоца изнети у поднетом захтеву за заштиту законитости оцењени као неосновани. Имајући у виду наведено, те чињеницу да се правноснажна пресуда односи на исто лице и исто кривично дело за које је окривљени и оптужен, оцењени су као неосновани наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац наводи да је у побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, с обзиром да постоји противречност изјава садржаних у предмету и садржаја записника, те да је неистинито препричан исказ окривљеног ВВ и цењен супротно садржају записника, као и повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

Бранилац даље у поднетом захтеву наводи да је пред другостепеним судом учињена и повреда закона из члана 447. ЗКП, с обзиром да бранилац окривљеног Ђорђа Чедића није обавештен о седници другостепеног суда.

Наводима у захтеву, којима се указује да је евентуална недозвољена радња која је окривљеном стављена на терет, заправо била поклон опојне дроге, а што прилази из чињенице да ни код окривљеног Ђорђа Чедића, ни ВВ није пронађено 1.000,00 динара, (а радња поклона опојне дроге није обухваћена дефиницијом кривичног дела из члана 246. став 1. Кривичног законика), због чега се захтевом указује на повреду закона из члана 439. став 1. ЗКП. По налажењу Врховног суда бранилац заправо оспорава утврђено чињенично стање и указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Бранилац такође у поднетом захтеву указује да је побијаним пресудама учињена и повреда члана 42. Кривичног законика, имајући у виду да је казна од четири године затвора престога за окривљеног и да нису узете у обзир олакшавајуће околности на страни окривљеног - његова старосна доб и држање током поступка, услед чега је погрешно одмерена кривична санкција, којим наводима указује суштински на учињену повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, којом су прописани разлози због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5. ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, члана 440. ЗКП, члана 441. став 1. ЗКП и члана 447.ЗКП, то је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овим деловима оцењен као недозвољен.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости, бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда члана 32. став 1. Устава РС, који гарантује право на правично суђење, као и одредба члана 6. став 1. Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода и томе у прилог наводи чињеницу, да је суд био дужан да преко државних органа обезбеди присуство сведока оптужбе – ВВ, при чему је исти као саокривљени испитан пред Вишим јавним тужиоцем, а након што је раздвојен поступак, његов исказ је прочитан на главном претресу, а није се омогућило да се исти као сведок испита на главном претресу.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење, а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права. Имајући у виду да бранилац окривљеног у захтеву указује на учињене повреде Европске Конвенције и Устава РС, али да уз захтев за заштиту законитости није доставио одлуку којом је утврђена повреда људских права окривљеног, то је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП.

- 5 -

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић